

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 3. júna 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Zadávanie verejných zákaziek na služby, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na práce – Smernica 2014/24/EÚ –
Priebeh konania – Výber účastníkov a zadávanie zákaziek – Článok 63 – Uchádzač, ktorý využíva kapacity iného subjektu na splnenie požiadaviek verejného obstarávateľa – Článok 57 ods. 4, 6 a 7 –
Nepravdivé vyhlásenia tohto subjektu – Vylúčenie uvedeného uchádzača bez toho, aby mu bola uložená povinnosť alebo umožnené nahradiť uvedený subjekt – Zásada proporcionality“

Vo veci C-210/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko) z 20. februára 2020 a doručený Súdnemu dvoru 30. marca 2020, ktorý súvisí s konaním:

Rad Service Srl Unipersonale,

Cosmo Ambiente Srl,

Cosmo Scavi Srl

proti

Del Debbio SpA,

Gruppo Sei Srl,

Ciclat Val di Cecina Soc. Coop.,

Daf Costruzioni Stradali Srl,

za účasti:

Azienda Unità Sanitaria Locale USL Toscana Centro,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda deviatej komory N. Piçarra, sudcovia D. Šváby (spravodajca) a S. Rodin,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

* Jazyk konania: taliančina.

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Del Debbio SpA, Gruppo Sei Srl a Ciclat Val di Cecina Soc. Coop., v zastúpení: A. Manzi a F Bertini, avvocati,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci C. Colelli a S. L. Vitale, avvocati dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: G. Gattinara, P. Ondrůšek a K. Talabér-Ritz, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 49 a 56 ZFEÚ, ako aj článku 63 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 65).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami Rad Service Srl Unipersonale, Cosmo Ambiente Srl a Cosmo Scavi Srl, ktoré sú členmi dočasného združenia podnikov (GTE) Rad Service (ďalej len „GTE Rad Service“) na jednej strane a spoločnosťami Del Debbio SpA, Gruppo Sei Srl, Ciclat Val di Cecina Soc. Coop. (ďalej len „GTE Del Debbio“), ako aj dočasným združením podnikov tvoreného spoločnosťami DAF Costruzioni Stradali Srl, GARC SpA a Edil Moter Srl (ďalej len „GTE Daf“) na druhej strane vo veci rozhodnutia Azienda Unità Sanitaria Locale Toscana Centro (miestny zdravotnícky orgán Toscana Centro, Taliansko) o vylúčení spoločnosti GTE Del Debbio z postupu pri zadávaní verejnej zákazky na práce.

Právny rámec

Smernica 2014/24

- 3 Odôvodnenia 84, 101 a 102 smernice 2014/24 stanovujú:

„(84) Mnohé hospodárske subjekty a v neposlednom rade aj [malé a stredné podniky (MSP)] sa domnievajú, že hlavnou prekážkou ich účasti na verejnom obstarávaní je administratívna záťaž vyplývajúca z potreby predložiť veľké množstvo osvedčení alebo iných dokumentov týkajúcich sa kritérií vylúčenia a podmienok účasti. Obmedzenie takýchto požiadaviek, napríklad prostredníctvom použitia jednotného európskeho dokumentu pre obstarávanie pozostávajúceho z aktualizovaného vlastného vyhlásenia, by mohlo viesť k značnému zjednodušeniu v prospech verejných obstarávateľov aj hospodárskych subjektov.

Uchádzač, ktorému bola zákazka zadaná, by však mal byť povinný poskytnúť príslušné dôkazy a verejní obstarávatelia by nemali uzavierať zmluvy s uchádzačmi, ktorí tak neurobia. Verejní obstarávatelia by mali byť oprávnení požadovať v ktoromkoľvek okamihu všetky podporné dokumenty alebo ich časť, ak to považujú za nevyhnutné so zreteľom na riadny priebeh postupu. Tak tomu môže byť najmä v prípade dvojfázového postupu – užšej súťaže, rokovacieho konania,

súťažného dialógu a inovatívnych partnerstiev –, v ktorom verejní obstarávatelia využívajú možnosť obmedziť počet uchádzačov vyzvaných na predloženie ponuky. Požadovať predloženie podporných dokumentov pri výbere uchádzačov, ktorí majú byť vyzvaní, by mohlo byť oprávnené, aby sa zabránilo tomu, že verejní obstarávatelia vyzvú záujemcov, pri ktorých sa vo fáze zadávania neskôr ukáže, že nie sú schopní predložiť podporné dokumenty, čím sa inak kvalifikovaným záujemcom zabráni v účasti.

Výslovne by sa malo stanoviť, že v jednotnom európskom dokumente pre obstarávanie by sa mali uvádzať aj relevantné informácie týkajúce sa subjektov, na ktorých kapacity sa hospodársky subjekt spolieha, aby sa overenie informácií týkajúcich sa takýchto subjektov mohlo vykonať spolu s overením týkajúcim sa hlavného hospodárskeho subjektu a za rovnakých podmienok ako overenie týkajúce sa hlavného hospodárskeho subjektu.

...

- (101) Verejní obstarávatelia by ďalej mali mať možnosť vylúčiť hospodárske subjekty, ktoré sa ukázali ako nespoľahlivé, napríklad v dôsledku porušenia environmentálnych alebo sociálnych záväzkov vrátane pravidiel týkajúcich sa prístupnosti pre osoby s postihnutím alebo iných foriem závažného odborného pochybenia, ako je porušovanie pravidiel hospodárskej súťaže alebo práv duševného vlastníctva. Malo by sa spresniť, že závažné odborné pochybenie môže spôsobiť pochybnosti o bezúhonnosti hospodárskeho subjektu a tak zapríčiniť, že hospodársky subjekt sa stane nevhodným na to, aby sa mu zadala verejná zákazka, bez ohľadu na to, či by hospodársky subjekt inak disponoval technickou a ekonomickou kapacitou na plnenie zákazky.

S vedomím, že verejný obstarávateľ bude zodpovedný za dôsledky svojho možného chybného rozhodnutia, by verejní obstarávatelia mali mať naďalej tiež možnosť dospieť k záveru, že došlo k závažnému odbornému pochybeniu, ak pred prijatím konečného a záväzného rozhodnutia o existencii dôvodov na povinné vylúčenie môžu akýmikoľvek vhodnými prostriedkami preukázať, že hospodársky subjekt porušil svoje povinnosti vrátane povinností týkajúcich sa platenia daní alebo príspevkov na sociálne zabezpečenie, ak sa vo vnútroštátnom práve nestanovuje inak. Takisto by mali mať možnosť vylúčiť záujemcov alebo uchádzačov, ktorých plnenie v prípade predchádzajúcich verejných zákaziek bolo poznačené veľkými nedostatkami, pokiaľ ide o podstatné požiadavky, napríklad nedodaním alebo neplnením, významnými nedostatkami týkajúcimi sa dodaných výrobkov alebo poskytnutých služieb, v dôsledku ktorých boli nepoužiteľné na zamýšľaný účel, alebo nesprávnym konaním, ktoré vyvoláva vážne pochybnosti, pokiaľ ide o spoľahlivosť tohto hospodárskeho subjektu. Vo vnútroštátnych právnych predpisoch by sa malo ustanoviť maximálne trvanie takýchto vylúčení.

Pri uplatnení nepovinných dôvodov vylúčenia by mali verejní obstarávatelia venovať osobitnú pozornosť zásade proporcionality. Menšie nedostatky by mali len za výnimočných okolností viesť k vylúčeniu hospodárskeho subjektu. Opakované prípady menších nedostatkov však môžu vyvolať pochybnosti o spoľahlivosti hospodárskeho subjektu, čo môže opodstatňovať jeho vylúčenie.

- (102) Malo by sa však prihliadať na to, že hospodárske subjekty môžu prijímať opatrenia na zaistenie súladu zamerané na nápravu dôsledkov akýchkoľvek trestných činov alebo pochybenia a na účinné predchádzanie ďalším prípadom nesprávneho konania. Medzi tieto opatrenia môžu patriť najmä personálne a organizačné opatrenia, ako je prerušenie všetkých prepojení na osoby alebo organizácie zapojené do nesprávneho konania, vhodné opatrenia na reorganizáciu personálu, realizácia systémov hlásení a kontroly, vytvorenie štruktúry interného auditu na sledovanie súladu a prijatie interných pravidiel zodpovednosti a náhrady. Ak takéto opatrenia poskytujú dostatočné záruky, príslušný hospodársky subjekt by už nemal byť len na základe týchto dôvodov vylúčený. Hospodárske subjekty by mali mať možnosť požadovať, aby sa preskúmali opatrenia zamerané na dosiahnutie súladu, ktoré boli prijaté so zreteľom na možné pripustenie do postupu obstarávania. Malo by sa však ponechať na členské štáty, aby určili

presné procesné a vecné podmienky uplatniteľné v takých prípadoch. Mali by mať najmä možnosť voľne rozhodnúť, či umožnia jednotlivým verejným obstarávateľom, aby vykonali príslušné posúdenia alebo uvedenými úlohami poveria iné orgány na ústrednej alebo decentralizovanej úrovni.“

4 Článok 18 tejto smernice, s názvom „Zásady obstarávania“, v odseku 1 prvom pododseku stanovuje:

„Verejní obstarávatelia zaobchádzajú s hospodárskymi subjektmi rovnako a nediskriminačne a konajú transparentným a primeraným spôsobom.“

5 Článok 57 uvedenej smernice, s názvom „Dôvody na vylúčenie“, v odsekoch 4 až 7 stanovuje:

„4. Verejní obstarávatelia môžu z účasti na postupe obstarávania vylúčiť každý hospodársky subjekt alebo od nich môžu členské štáty požadovať, aby z účasti na postupe obstarávania vylúčili ktorýkoľvek hospodársky subjekt, a to v ktorejkoľvek z týchto situácií:

...

c) ak verejný obstarávateľ môže akýmkoľvek vhodnými prostriedkami preukázať, že hospodársky subjekt sa dopustil závažného odborného pochybenia, v dôsledku ktorého je spochybnená jeho bezúhonnosť;

...

h) ak bol hospodársky subjekt vinný zo závažného skreslenia predložených informácií vyžadovaných na overenie neexistencie dôvodov na vylúčenie alebo splnenia podmienok účasti, ak zadržal takéto informácie alebo nie je schopný predložiť podporné dokumenty požadované podľa článku 59, alebo

i) ak hospodársky subjekt... poskytol z nedbanlivosti zavádzajúce informácie, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutia týkajúce sa vylúčenia, výberu alebo zadania zákazky.

...

5. ...

Verejní obstarávatelia môžu kedykoľvek počas postupu vylúčiť, alebo od nich členské štáty môžu požadovať, aby vylúčili hospodársky subjekt, ak sa ukáže, že hospodársky subjekt je vzhľadom na konanie alebo nekonanie pred alebo počas postupu v jednej zo situácií uvedených v odseku 4.

6. Každý hospodársky subjekt, ktorý sa nachádza v jednej zo situácií uvedených v odsekoch 1 a 4, môže poskytnúť dôkazy v tom zmysle, že opatrenia, ktoré tento hospodársky subjekt prijal, sú dostatočné na to, aby sa preukázala jeho spoľahlivosť napriek existencii relevantného dôvodu na vylúčenie. Ak sa tieto dôkazy považujú za dostatočné, dotknutý hospodársky subjekt sa nevylúči z postupu obstarávania.

Hospodársky subjekt musí na tento účel preukázať, že zaplatil alebo sa zaviazal zaplatiť náhradu týkajúcu sa akejkoľvek škody spôsobenej trestným činom alebo pochybením, komplexne objasnil skutočnosť a okolnosti, a to aktívnou spoluprácou s vyšetrovacími orgánmi, a že prijal konkrétne technické, organizačné a personálne opatrenia, ktoré sú vhodné na to, aby sa zabránilo budúcim trestným činom alebo pochybeniam.

Opatrenia prijaté hospodárskymi subjektmi sa posúdia, pričom sa zohľadní závažnosť trestného činu alebo pochybenia a ich konkrétne okolnosti. Ak sa dané opatrenia považujú za nedostatočné, hospodársky subjekt dostane zoznam dôvodov tohto rozhodnutia.

Hospodársky subjekt, ktorý bol konečným rozsudkom vylúčený z účasti na postupoch obstarávania alebo udeľovania koncesie, nie je oprávnený využiť počas obdobia vylúčenia vyplývajúceho z tohto rozsudku možnosť stanovenú v tomto odseku v členskom štáte, v ktorom je rozsudok účinný.

7. Členské štáty prostredníctvom zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení a so zreteľom na právo Únie spresnia vykonávacie podmienky pre tento článok. Určia predovšetkým trvanie maximálneho obdobia vylúčenia, ak hospodársky subjekt neprijme žiadne opatrenia uvedené v odseku 6, aby preukázal svoju spoľahlivosť. Ak sa trvanie obdobia vylúčenia nestanovilo v konečnom rozsudku, toto obdobie nepresiahne päť rokov odo dňa odsúdenia na základe konečného rozsudku v prípadoch uvedených v odseku 1 a tri roky odo dňa príslušnej udalosti v prípadoch uvedených v odseku 4.“

6 Podľa článku 59 tejto istej smernice s názvom „Jednotný európsky dokument pre obstarávanie“:

„1. Verejní obstarávatelia pri predložení žiadostí o účasť alebo ponúk akceptujú jednotný európsky dokument pre obstarávanie pozostávajúci z aktualizovaného vlastného vyhlásenia ako predbežný dôkaz namiesto osvedčení vydaných orgánmi verejnej moci alebo tretími stranami potvrdzujúci, že príslušný hospodársky subjekt spĺňa všetky tieto podmienky:

- a) nenachádza sa v jednej zo situácií uvedených v článku 57, v prípade ktorých hospodárske subjekty musia alebo môžu byť vylúčené;
- b) spĺňa relevantné podmienky účasti stanovené podľa článku 58;
- c) v relevantných prípadoch spĺňa objektívne pravidlá a kritériá stanovené podľa článku 65.

Ak sa hospodársky subjekt spolieha na kapacity iných subjektov podľa článku 63, jednotný európsky dokument pre obstarávanie obsahuje aj informácie uvedené v prvom pododseku tohto odseku týkajúce sa týchto subjektov.

Jednotný európsky dokument pre obstarávanie pozostáva z formálneho vyhlásenia hospodárskeho subjektu, že relevantné dôvody na vylúčenie sa neuplatňujú a/alebo že relevantné podmienky účasti sú splnené, pričom sa v ňom poskytnú relevantné informácie, ktoré požaduje verejný obstarávateľ. Ďalej sa v ňom identifikuje orgán verejnej moci alebo tretia strana zodpovedná za vydanie podporných dokumentov a obsahuje aj formálne prehlásenie v tom zmysle, že hospodársky subjekt bude schopný na požiadanie tieto podporné dokumenty bezodkladne poskytnúť.

Ak môže verejný obstarávateľ získať podporné dokumenty priamo na základe prístupu do databázy podľa odseku 5, jednotný európsky dokument pre obstarávanie obsahuje aj informácie vyžadované na tento účel, ako je internetová adresa databázy, akékoľvek identifikačné údaje a prípadne i potrebné vyhlásenie o súhlase.

...

4. Verejný obstarávateľ môže kedykoľvek v priebehu postupu požiadať uchádzačov a záujemcov, aby predložili všetky alebo niektoré podporné dokumenty, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie riadneho vykonania postupu.

Verejný obstarávateľ pred zadaním zákazky, s výnimkou prípadu, keď ide o zákazky založené na rámcových dohodách, ak sú také zákazky uzavreté v súlade s článkom 33 ods. 3 alebo článkom 33 ods. 4 písm. a), vyžaduje od uchádzača, ktorému sa rozhodol zadať zákazku, aby predložil aktuálne podporné dokumenty v súlade s článkom 60a prípadne článkom 62. Verejný obstarávateľ môže hospodárske subjekty vyzvať, aby doplnili alebo spresnili osvedčenia doručené podľa článkov 60 a 62.

5. Bez ohľadu na odsek 4 sa od hospodárskych subjektov nevyžaduje, aby predložili podporné dokumenty alebo iné listinné dôkazy, ak a pokiaľ má verejný obstarávateľ možnosť získať osvedčenia alebo relevantné informácie priamo na základe bezplatného prístupu do vnútroštátnej databázy v ktoromkoľvek členskom štáte, akou je národný register obstarávania, virtuálny spis spoločnosti, systém elektronickej archivácie dokumentov alebo predkvalifikačný systém.

...“

7 Článok 60 smernice 2014/24 s názvom „Dôkazné prostriedky“ stanovuje:

„1. Verejní obstarávatelia môžu požadovať osvedčenia, vyhlásenia a iné dôkazové prostriedky uvedené v odsekoch 2, 3 a 4 tohto článku a v prílohe XII ako dôkaz toho, že neexistujú dôvody na vylúčenie, ako sa uvádza v článku 57, a že sú splnené podmienky účasti v súlade s článkom 58.

Verejní obstarávatelia nepožadujú iné dôkazové prostriedky, než sú prostriedky uvedené v tomto článku a v článku 62. Pokiaľ ide o článok 63, hospodárske subjekty môžu na to, aby verejnému obstarávateľovi preukázali, že budú mať k dispozícii potrebné zdroje, použiť akýkoľvek primeraný dôkazový prostriedok.

2. Verejní obstarávatelia akceptujú ako dostatočný dôkaz, že na hospodársky subjekt sa nevzťahuje žiadny z prípadov uvedených v článku 57, tieto doklady:

- a) pokiaľ ide o odsek 1 uvedeného článku, predloženie výpisu z príslušného registra, ako napríklad registra trestov alebo, ak takýto neexistuje, predloženie rovnocenného dokumentu vydaného príslušným súdnym alebo správnym orgánom v členskom štáte alebo krajine pôvodu alebo v krajine, v ktorej je hospodársky subjekt usadený, ktorým sa preukazuje, že príslušné požiadavky boli splnené;
- b) pokiaľ ide o odsek 2 a odsek 4 písm. b) uvedeného článku, osvedčenie vydané príslušným orgánom dotknutého členského štátu alebo dotknutej krajiny.

...“

8 Článok 63 tejto smernice s názvom „Spoliehanie sa na kapacity [Využitie kapacít – *neoficiálny preklad*] iných subjektov“ znie:

„1. Hospodársky subjekt sa môže kapacity [môže – *neoficiálny preklad*] vzhľadom na kritériá týkajúce sa ekonomického a finančného postavenia stanovené podľa článku 58 ods. 3 a kritériá týkajúce sa technickej a odbornej spôsobilosti stanovené podľa článku 58 ods. 4, keď to prichádza do úvahy a pokiaľ ide o konkrétnu zákazku, spoliehať na kapacity [využiť kapacity – *neoficiálny preklad*] iných subjektov nezávisle od právnej povahy prepojení, ktoré s nimi má. Pokiaľ však ide o kritériá súvisiace so vzdelaním a odbornou kvalifikáciou, ako sa stanovuje v prílohe XII časti II písm. f), alebo relevantnými odbornými skúsenosťami, hospodárske subjekty [môžu využiť – *neoficiálny preklad*] kapacity iných subjektov len v prípade, keď tieto iné subjekty budú vykonávať práce alebo poskytovať služby, pre ktoré sa tieto kapacity vyžadujú. Ak sa chce hospodársky subjekt spoliehať na [Ak chce hospodársky subjekt využiť – *neoficiálny preklad*] kapacity iných subjektov, verejnému obstarávateľovi preukáže, že bude mať k dispozícii potrebné zdroje, napríklad predložením záväzku týchto subjektov v uvedenom zmysle.

Verejný obstarávateľ v súlade s článkami 59, 60 a 61 overí, či subjekty, na ktorých kapacitu sa má hospodársky subjekt v úmysle spoliehať [ktorých kapacitu má hospodársky subjekt v úmysle využiť – *neoficiálny preklad*], spĺňajú príslušné podmienky účasti a či existujú dôvody na vylúčenie podľa článku 57. Verejný obstarávateľ požaduje, aby hospodársky subjekt nahradil subjekt, ktorý nespĺňa relevantnú podmienku účasti, alebo v súvislosti s ktorým existujú dôvody na povinné

vylúčenie. Verejný obstarávateľ môže požadovať, alebo členský štát môže od verejného obstarávateľa požadovať, aby hospodársky subjekt nahradil subjekt, v súvislosti s ktorým existujú dôvody na nepovinné vylúčenie.

Ak sa hospodársky subjekt spolieha na [Ak hospodársky subjekt využíva – *neoficiálny preklad*] kapacity iných subjektov, pokiaľ ide o kritériá týkajúce sa ekonomického a finančného postavenia, verejný obstarávateľ môže požadovať, aby hospodársky subjekt a dané subjekty spoločne zodpovedali za plnenie zákazky.

Skupiny hospodárskych subjektov podľa článku 19 ods. 2 sa môžu spoliehať na využitie kapacít [môžu využiť kapacity – *neoficiálny preklad*] účastníkov skupiny alebo iných subjektov za rovnakých podmienok.

2. Verejní obstarávatelia môžu v prípade zákaziek na uskutočnenie stavebných prác, poskytnutie služieb, montážnych alebo inštalčných činností v súvislosti so zákazkou na dodanie tovaru požadovať, aby určité rozhodujúce úlohy zrealizoval priamo sám uchádzač, alebo v prípade ponuky, ktorú predkladá skupina hospodárskych subjektov podľa článku 19 ods. 2, účastník tejto skupiny.“

Talianske právo

- 9 Podľa článku 32 ods. 7 decreto legislativo n. 50 – Codice dei contratti pubblici (legislatívny dekrét č. 50 – Zákonník verejného obstarávania) z 18. apríla 2016 (riadna príloha GURI č. 91 z 19. apríla 2016, ďalej len „Zákonník verejného obstarávania“) stanovuje:

„K zadaniu zákazky dôjde po overení, či sú splnené kritériá.“

- 10 Článok 80 Zákonníka verejného obstarávania v odseku 5 písm. fa) stanovuje:

„Verejný obstarávateľ vylúči z účasti na verejnom obstarávaní hospodársky subjekt, ktorý sa nachádza v jednej z nasledujúcich situácií, a to aj vtedy, keď sa táto situácia týka jedného z jeho subdodávateľov v prípadoch uvedených v článku 105 ods. 6:... fa) hospodársky subjekt poskytne... nepravdivé dokumenty alebo vyhlásenia v prebiehajúcom verejnom obstarávaní a v rámci využitia kapacít iných subjektov.“

- 11 Článok 89 tohto zákonníka stanovuje:

„1. ...

Hospodársky subjekt, ktorý má v úmysle využiť kapacity iných subjektov priloží... vyhlásenie podpísané [pomocným podnikom], ktoré potvrdzuje, že splnil všeobecné kritériá uvedené v článku 80, ako aj technické kritériá a že disponuje zdrojmi, ktoré sú predmetom využitia jeho kapacít.

Hospodársky subjekt preukáže verejnému obstarávateľovi, že bude disponovať potrebnými zdrojmi prostredníctvom predloženia vyhlásenia podpísaného pomocným podnikom, v ktorom sa tento podnik zaväzuje voči uchádzačovi a verejnému obstarávateľovi sprístupniť počas celého obdobia trvania zákazky potrebné zdroje, ktoré chýbajú uchádzačovi.

V prípade nepravdivých vyhlásení verejný obstarávateľ vylúči uchádzača a uplatní záruku bez toho, aby tým bolo dotknuté uplatnenie článku 80 ods. 12 vo vzťahu k osobám, ktoré podpísali uvedené vyhlásenia.

...

3. Verejný obstarávateľ v súlade s článkami 85, 86 a 88 overí, či subjekty, ktorých kapacitu má hospodársky subjekt v úmysle využiť, spĺňajú príslušné kritériá výberu alebo či existujú dôvody na vylúčenie podľa článku 80.

Verejný obstarávateľ ukladá hospodárskemu subjektu povinnosť nahradiť subjekty, ktoré nespĺňajú jedno z príslušných kritérií výberu alebo vo vzťahu ku ktorým existujú dôvody na povinné vylúčenie.

Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania môže tiež uvádzať prípady, v ktorých je hospodársky subjekt povinný nahradiť subjekt, na ktorý sa vzťahujú dôvody na nepovinné vylúčenie, za predpokladu, že ide o technické kritériá.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 12 V oznámení o vyhlásení verejného obstarávania z 3. januára 2018 začala miestna zdravotnícka agentúra Toscana Centro konanie o zadaní selektívnych a mechanických demolačných prác budov bývalej nemocnice *Misericordia e Dolce* v meste Prato (Taliansko) za základnú sumu 5 673 030,73 eura.
- 13 GTE Del Debbio v rámci predloženia svojej ponuky využila technické a odborné kapacity pomocného podniku.
- 14 Zatiaľ čo GTE Daf na jednej strane a GTE Del Debbio na druhej strane obsadili prvé dve miesta v predbežnom poradí, verejný obstarávateľ ich vylúčil z verejného obstarávania. Z tohto dôvodu GTE Rad Service obsadila prvé miesto v tomto poradí.
- 15 Vylúčenie spoločnosti GTE Del Debbio bolo odôvodnené predložením vyhlásenia pomocného podniku, v ktorom sa neuvádzalo „patteggiamento“, teda rozsudok o uložení dohodnutého trestu v rámci dohody medzi účastníkmi konania, ktorý bol vyhlásený 14. júna 2013 voči majiteľovi a štatutárnemu zástupcovi podniku a nadobudol právoplatnosť 11. septembra 2013. Podľa talianskeho práva sa pritom „patteggiamento“ výslovne prirovnáva za okolností, o aké ide vo veci samej, k odsúdeniu za trestný čin ublíženia na zdraví z nedbanlivosti, ku ktorému došlo v rozpore s právnou úpravou v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti na pracovisku.
- 16 Verejný obstarávateľ sa domnieval, že pomocný podnik predložil klamlivé a nepravdivé vyhlásenie k otázke uvedenej v jednotnom európskom dokumente pre obstarávanie, ktorá spočíva v tom, či sa dopustil závažných odborných pochybených uvedených v článku 80 ods. 5 písm. c) Zákonníka verejného obstarávania. V dôsledku toho sa verejný obstarávateľ domnieval, že GTE Del Debbio musela byť v súlade s článkom 80 ods. 5 písm. fa) a článkom 89 ods. 1 tohto zákonníka automaticky vylúčená z verejného obstarávania.
- 17 GTE RAD Service po tom, čo Tribunale amministrativo regionale per la Toscana (Regionálny správny súd pre Toskánsko, Taliansko) zrušil dvomi rozsudkami vylúčenia spoločností GTE Del Debbio a GTE Daf, podala proti týmto rozsudkom odvolanie na vnútroštátny súd, a to na Consiglio di Stato (Štátna rada, Taliansko).
- 18 Consiglio di Stato (Štátna rada) sa domnieva, že podľa článku 89 ods. 1 štvrtého pododseku zákona verejného obstarávania nepravdivé vyhlásenie, ktoré predložil právny zástupca pomocného podniku v rámci verejného obstarávania, vedie automaticky k povinnosti verejného obstarávateľa vylúčiť uchádzača, ktorý využil jeho kapacity, pričom ho nemôže nahradiť. Postup opravy stanovený v článku 89 ods. 3 tohto zákonníka sa preto neuplatní, takže hospodársky subjekt nemôže nahradiť pomocný podnik.

- 19 Vnútroštátny súd má však pochybnosti o zlučiteľnosti tohto ustanovenia so zásadami a pravidlami uvedenými v článku 63 smernice 2014/24, ako aj s článkami 49 a 56 ZFEÚ. Cieľom článku 63 ods. 1 druhého pododseku smernice 2014/24 je totiž najmä zabezpečiť, aby služby poskytovali subjekty, ktorých schopnosti a morálka sú primerané, a v dôsledku toho ukladá verejnemu obstarávateľovi povinnosť súhlasiť s nahradením pomocného podniku, ktorý nespĺňa kritériá alebo vo vzťahu ku ktorému existuje dôvod na vylúčenie.
- 20 Tým, že článok 89 ods. 1 štvrtý pododsek Zákonníka verejného obstarávania stanovuje automatické vylúčenie uchádzača z dôvodu nepravdivých vyhlásení podniku, ktorého kapacity má v úmysle využiť, zakazuje nahradenie pomocného podniku, a teda nápravné riešenie, ktoré pritom stanovuje odsek 3 tohto ustanovenia pre všetky ostatné dôvody na povinné vylúčenie.
- 21 Článok 63 smernice 2014/24 však nestanovuje žiadny rozdiel v režime a ukladá povinnosť nahradiť pomocný podnik vždy, keď je vylúčený z akýchkoľvek dôvodov na povinné vylúčenie.
- 22 Okrem toho uchádzač nie je schopný overiť pravosť a pravdivosť vyhlásení poskytnutých podnikmi, ktorých kapacity má v úmysle využiť. Musí sa tiež spoľahnúť na vyhlásenia alebo dokumentáciu, ktoré tieto podniky predložili. GTE Del Debbio okrem toho tvrdí, že v prejednávanej veci nemohla vedieť o odsúdení majiteľa pomocného podniku v trestnom konaní, keďže toto odsúdenie nebolo uvedené na výpise z registra trestov, ku ktorému má prístup súkromný subjekt odlišný od dotknutej osoby.
- 23 Napokon podľa vnútroštátneho súdu prípadné vnútroštátne obmedzenia týkajúce sa uplatnenia práva uchádzača odvolávať sa na kapacity iných subjektov sa musia posudzovať striktne vzhľadom na zásady rovnosti zaobchádzania a zákazu diskriminácie.
- 24 Za týchto podmienok Consiglio di Stato (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „Bráni článok 63 smernice [2014/24] v spojení so zásadami slobody usadiť sa a slobody poskytovať služby, ktoré sú stanovené v článkoch 49 a 56 [ZFEÚ] uplatňovaniu talianskej vnútroštátnej právnej úpravy v oblasti využitia kapacít iných subjektov a vylúčenia z postupu verejného obstarávania, ktorá je stanovená v článku 89 ods. 1 štvrtom pododseku Zákonníka verejného obstarávania,... podľa ktorej v prípade nepravdivých vyhlásení pomocného podniku o existencii právoplatných odsúdení v trestnom konaní, na základe ktorých je možné preukázať spáchanie závažného odborného pochybenia, verejný obstarávateľ musí vždy vylúčiť uchádzača, hospodársky subjekt z verejného obstarávania bez toho, aby mu uložil povinnosť alebo umožnil uviesť iný vhodný pomocný podnik, ktorým môže nahradiť prvý pomocný podnik, ako je to stanovené v iných prípadoch, v ktorých subjekty, ktorých kapacity má hospodársky subjekt v úmysle využiť, nespĺňajú príslušné kritérium výberu alebo pre ktoré existujú dôvody na povinné vylúčenie?“
- 25 Okrem toho vnútroštátny súd navrhol prejednanie veci v skrátenej konaní podľa článku 105 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdného dvora z dôvodu, že prejednávaná vec vyvoláva zásadnú otázku, že jej predmetom je vykonanie naliehavých prác týkajúcich sa nemocničných budov, ktoré nemôžu byť ani odložené, ani pozastavené a ktoré majú významnú hodnotu, a že vnútroštátne ustanovenie, o ktoré ide vo veci samej, je predmetom mnohých sporových konaní.
- 26 Tento návrh na prejednanie veci v skrátenej konaní bol zamietnutý rozhodnutím predsedu Súdného dvora zo 7. júla 2020.

O prejudiciálnej otázke

- 27 Na úvod treba uviesť, že položená otázka naznačuje, že vnútroštátna právna úprava, ktorá stanovuje automatické vylúčenie uchádzača v prípade, že subjekt, ktorého kapacity má v úmysle využiť, poskytol nepravdivé informácie, by mohla porušovať zásadu zákazu diskriminácie, keďže nahradenie takéhoto subjektu je prípustné, ak tento subjekt nespĺňa relevantné kritérium výberu alebo ak voči nemu existujú dôvody na povinné vylúčenie.
- 28 Členské štáty pritom majú pri určovaní podmienok uplatnenia fakultatívnych dôvodov vylúčenia stanovených v článku 57 ods. 4 smernice 2014/24 určitú mieru voľnej úvahy (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. júla 2014, *Consorzio Stabile Libor Lavori Pubblici*, C-358/12, EU:C:2014:2063, bod 36; z 28. marca 2019, *Idi*, C-101/18, EU:C:2019:267, bod 45, a z 30. januára 2020, *Tim*, C-395/18, EU:C:2020:58, bod 34). Podľa článku 57 ods. 4 a 7 smernice 2014/24 majú totiž členské štáty možnosť neuplatniť fakultatívne dôvody vylúčenia, ktoré sú v ňom uvedené, alebo ich začleniť do vnútroštátnej právnej úpravy s dôslednosťou, ktorej stupeň sa môže meniť v každom jednotlivom prípade v závislosti od právnych, ekonomických alebo sociálnych zreteľov, ktoré prevážia na vnútroštátnej úrovni.
- 29 Za týchto podmienok treba preformulovať položenú otázku a vychádzať z toho, že vnútroštátny súd sa touto otázkou v podstate pýta, či sa má článok 63 smernice 2014/24 v spojení s článkom 57 ods. 4 písm. h) a článkom 57 ods. 6 tejto smernice a z hľadiska zásady proporcionality vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej musí verejný obstarávateľ automaticky vylúčiť uchádzača z postupu verejného obstarávania, ak pomocný podnik, ktorého kapacity má v úmysle využiť, poskytol nepravdivé vyhlásenie, pokiaľ ide o existenciu právoplatných odsúdení v trestnom konaní, pričom nemohol uložiť povinnosť nahradiť uvedený subjekt alebo prinajmenšom umožniť to v takomto prípade vykonať tomuto uchádzačovi, na rozdiel od toho, čo je stanovené v iných prípadoch, v ktorých subjekty, ktorých kapacity má hospodársky subjekt v úmysle využiť, nespĺňajú príslušné kritérium výberu alebo pre ktoré existujú dôvody na povinné vylúčenie.
- 30 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 63 ods. 1 smernice 2014/24 stanovuje právo hospodárskeho subjektu, pokiaľ ide o konkrétnu zákazku, využiť kapacity iných subjektov nezávisle od právnej povahy prepojení, ktoré s nimi má, s cieľom splniť tak kritériá týkajúce sa ekonomickej a finančnej spôsobilosti stanovené podľa článku 58 ods. 3 tejto smernice, ako aj kritériá súvisiace s technickou a odbornou kvalifikáciou stanovené v článku 58 ods. 4 uvedenej smernice (pozri v tomto zmysle rozsudky z 10. októbra 2013, *Swm Costruzioni 2 a Mannocchi Luigino*, C-94/12, EU:C:2013:646, body 29 a 33; zo 7. apríla 2016, *Partner Apelski Dariusz*, C-324/14, EU:C:2016:214, body 33, 35, 39, 49 a 51, ako aj z 2. júna 2016, *Pizzo*, C-27/15, EU:C:2016:404, bod 25).
- 31 Hospodársky subjekt, ktorý má v úmysle uplatniť toto právo, musí podľa článku 59 ods. 1 druhého a tretieho pododseku smernice 2014/24 v spojení s jej odôvodnením 84 tretím pododsekom predložiť verejnemu obstarávateľovi pri podaní svojej žiadosti o účasť alebo svojej ponuky jednotný európsky dokument pre obstarávanie, v ktorom tento subjekt potvrdí, že tak on sám, ako aj subjekty, ktorých kapacity má v úmysle využiť, sa nenachádzajú v jednej zo situácií uvedených v článku 57 tejto smernice, ktorá musí alebo môže viesť k vylúčeniu hospodárskemu subjektu.
- 32 Podľa článku 63 ods. 1 druhého pododseku smernice 2014/24 teda prináleží verejnemu obstarávateľovi, aby jednak overil, či v súlade s článkami 59 až 61 tejto smernice subjekty, ktorých kapacity má hospodársky subjekt v úmysle využiť, spĺňajú uplatniteľné kritériá výberu, a jednak, či existujú dôvody na vylúčenie stanovené v článku 57 tejto smernice týkajúce sa tak tohto samotného hospodárskeho subjektu, ako aj týchto subjektov.
- 33 Podľa článku 63 ods. 1 druhého pododseku tretej vety smernice 2014/24 môže verejný obstarávateľ požadovať, alebo členský štát môže od verejného obstarávateľa požadovať, aby dotknutý hospodársky subjekt nahradil subjekt, ktorého kapacity má v úmysle využiť, ale v súvislosti s ktorým existujú

dôvody na nepovinné vylúčenie. Zo znenia tejto poslednej vety teda jasne vyplýva, že hoci členské štáty môžu stanoviť, že v takomto prípade je verejný obstarávateľ povinný uložiť tomuto hospodárskemu subjektu povinnosť vykonať takéto nahradenie, nemôžu naopak tohto verejného obstarávateľa zbaviť možnosti požadovať z vlastnej iniciatívy takéto nahradenie. Členské štáty majú totiž len možnosť nahradiť túto možnosť verejného obstarávateľa povinnosťou pristúpiť k takémuto nahradeniu.

- 34 Takýto výklad článku 63 ods. 1 druhého pododseku tretej vety smernice 2014/24 prispieva okrem iného k zabezpečeniu dodržiavania zásady proporcionality verejnými obstarávateľmi v súlade s článkom 18 ods. 1 tejto smernice. Z tejto zásady, ktorá predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, totiž vyplýva, že pravidlá stanovené členskými štátmi alebo verejnými obstarávateľmi v rámci vykonávania ustanovení tejto smernice nesmú ísť nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov sledovaných uvedenou smernicou (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. decembra 2008, Michaniki, C-213/07, EU:C:2008:731, bod 48, ako aj z 30. januára 2020, Tim, C-395/18, EU:C:2020:58, bod 45).
- 35 Po prvé cieľom článku 57 smernice 2014/24, ktorý je tiež cieľom sledovaným článkom 63 tejto smernice, je pritom umožniť verejnemu obstarávateľovi posúdiť bezúhonnosť a spoľahlivosť každého z uchádzačov, a teda neexistenciu narušenia vzťahu dôvery s dotknutým hospodárskym subjektom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. júna 2019, Meca, C-41/18, EU:C:2019:507, bod 29, a z 3. októbra 2019, Delta Antrepriză de Construcții Odvolaniei Montaj 93, C-267/18, EU:C:2019:826, bod 26). Práve z tohto hľadiska článok 57 ods. 6 smernice 2014/24 v spojení s jej odôvodnením 102 v zásade zaručuje právo každého hospodárskeho subjektu, ktorý sa nachádza v jednej zo situácií uvedených v odsekoch 1 a 4 tohto ustanovenia, predložiť dôkazy, že opatrenia, ktoré prijal, postačujú na preukázanie jeho spoľahlivosti napriek existencii relevantného dôvodu na vylúčenie.
- 36 Za týchto podmienok predtým, ako sa od uchádzača vyžaduje nahradenie subjektu, ktorého kapacity má v úmysle využívať, z dôvodu, že sa nachádza v niektorej zo situácií uvedených v článku 57 ods. 1 a 4 smernice 2014/24, článok 63 tejto smernice predpokladá, že verejný obstarávateľ poskytne tomuto uchádzačovi a/alebo tomuto subjektu možnosť predložiť nápravné opatrenia, ktoré prípadne prijal na nápravu konštatovanej nezrovnalosti, a teda preukázať, že môže byť znovu považovaný za spoľahlivý subjekt (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. októbra 2019, Delta Antrepriză de Construcții și Montaj 93, C-267/18, EU:C:2019:826, C-267/18, EU:C:2019:826, bod 37).
- 37 Verejný obstarávateľ teda môže len subsidiárne a v prípade, že subjekt, voči ktorému je namietaný dôvod vylúčenia uvedený v článku 57 ods. 1 a 4 smernice 2014/24, neprijal žiadne nápravné opatrenie, alebo ak nápravné opatrenia, ktoré prijal, považuje verejný obstarávateľ za nedostatočné, alebo ak mu to jeho vnútroštátne právo ukladá, musí požadovať od uchádzača, aby nahradil uvedený subjekt.
- 38 V tejto súvislosti treba spresniť, že v súlade s článkom 57 ods. 6 štvrtým pododsekom smernice 2014/24 hospodársky subjekt, ktorý bol konečným rozsudkom vylúčený z účasti na postupoch obstarávania alebo udeľovania koncesie, nie je počas obdobia vylúčenia stanoveného uvedeným rozsudkom v členských štátoch, v ktorých je rozsudok účinný, oprávnený odvolávať sa na nápravné opatrenia, ktoré prijal v nadväznosti na tento rozsudok, a teda vyhnúť sa vylúčeniu, ak sa tieto dôkazy považujú za dostatočné. Ak však konečný rozsudok vylúči z účasti na postupoch obstarávania alebo udeľovania koncesie subjekt, ktorého kapacity má uchádzač v úmysle využiť, uchádzačovi musí byť v tomto prípade daná verejným obstarávateľom možnosť nahradiť tento subjekt.
- 39 Po druhé relevantnosť výkladu článku 63 ods. 1 druhého pododseku tretej vety smernice 2014/24 uvedeného v bode 33 tohto rozsudku z hľadiska zásady proporcionality vyplýva aj z odôvodnenia 101 tretieho odseku tejto smernice, podľa ktorého ak verejní obstarávatelia uplatňujú fakultatívne dôvody vylúčenia, musia venovať tejto zásade osobitnú pozornosť. Táto pozornosť musí byť pritom ešte väčšia, ak sa vylúčenie stanovené vnútroštátnou právnou úpravou vzťahuje na uchádzača, ktorý sa porušenia

nedopustil priamo on, ale vzťahuje sa na podnik, ktorého kapacity má v úmysle využiť a voči ktorému nemá žiadne kontrolné právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. januára 2020, Tim, C-395/18, EU:C:2020:58, bod 48).

- 40 Zásada proporcionality totiž verejnému obstarávateľovi ukladá, aby vykonal konkrétne a individualizované posúdenie správania dotknutého subjektu na základe všetkých relevantných skutočností (pozri analogicky rozsudky z 13. decembra 2012, Forposta a ABC Direct Contact, C-465/11, EU:C:2012:801, bod 31, a z 3. októbra 2019, Delta Antrepriză de Construcții și Montaj 93, C-267/18, EU:C:2019:826, bod 29). V tejto súvislosti musí verejný obstarávateľ zohľadniť prostriedky, ktoré mal uchádzač k dispozícii na účely overenia existencie porušenia zo strany subjektu, ktorého kapacity mal v úmysle využiť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. januára 2020, Tim, C-395/18, EU:C:2020:58, bod 52).
- 41 V prejednávanej veci ak by vnútroštátny súd potvrdil tvrdenie spoločnosti GTE Del Debbio, podľa ktorého odsúdenie výkonného riaditeľa pomocného podniku v trestnom konaní, ktorého kapacity mal v úmysle využiť, nebolo uvedené na výpise z registra trestov, ku ktorému mali prístup súkromné subjekty, takže talianska právna úprava neumožňovala spoločnosti GTE Del Debbio dozvedieť sa o tomto odsúdení, nemožno mu vytýkať, že nepostupoval s náležitou starostlivosťou. Za takýchto okolností by teda bolo v rozpore so zásadou proporcionality, uvedenou v článku 18 ods. 1 smernice 2014/24, zabrániť nahradeniu subjektu, na ktorý sa vzťahuje dôvod vylúčenia.
- 42 Treba ešte spresniť, že ak je verejný obstarávateľ podľa svojho vnútroštátneho práva nútený vyžadovať od uchádzača, aby nahradil subjekt, ktorého kapacity má v úmysle využiť, musí v súlade so zásadami transparentnosti a rovnosti zaobchádzania uvedenými v článku 18 ods. 1 smernice 2014/24 dbať na to, aby nahradenie dotknutého subjektu nevedlo k podstatnej zmene ponuky tohto uchádzača.
- 43 Povinnosť verejného obstarávateľa dodržiavať zásadu rovnosti zaobchádzania s uchádzačmi, ktorej cieľom je podporovať rozvoj zdravej a efektívnej hospodárskej súťaže medzi podnikmi zúčastnenými na verejnom obstarávaní, a ktorá patrí do samotnej podstaty pravidiel Únie týkajúcich sa postupov verejného obstarávania, totiž okrem iného znamená, že uchádzači musia mať rovnaké postavenie tak v čase vypracúvania svojich ponúk, ako aj v čase, keď sú tieto ponuky hodnotené uvedeným verejným obstarávateľom. Zásada rovnosti zaobchádzania a povinnosť transparentnosti tak bránia akémukoľvek vyjednávaniu medzi verejným obstarávateľom a uchádzačom v rámci postupu verejného obstarávania, čo znamená, že ponuka sa po jej predložení v zásade nemôže meniť ani z podnetu verejného obstarávateľa, ani uchádzača (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. mája 2017, Archus a Gama, C-131/16, EU:C:2017:358, body 25 a 27, ako aj citovanú judikatúru).
- 44 Z toho vyplýva, že podobne ako v prípade žiadosti o objasnenie ponuky žiadosť verejného obstarávateľa vyžadujúca nahradenie subjektu, ktorého kapacity má uchádzač v úmysle využiť, nemôže viesť k tomu, že uchádzač predloží to, čo sa v skutočnosti javí ako nová ponuka, pokiaľ podstatným spôsobom mení pôvodnú ponuku (pozri v tomto zmysle rozsudky z 29. marca 2012, SAG ELV Slovensko a i., C-599/10, EU:C:2012:191, bod 40; zo 7. apríla 2016, Partner Apelski Dariusz, C-324/14, EU:C:2016:214, bod 64, ako aj z 11. mája 2017, Archus a Gama, C-131/16, EU:C:2017:358, body 31 a 37).
- 45 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 63 smernice 2014/24 v spojení s článkom 57 ods. 4 písm. h) tejto smernice a z hľadiska zásady proporcionality sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej musí verejný obstarávateľ automaticky vylúčiť uchádzača z postupu verejného obstarávania, ak pomocný podnik, ktorého kapacity má v úmysle využiť, poskytol nepravdivé vyhlásenie, pokiaľ ide o existenciu právoplatných odsúdení v trestnom konaní, pričom nemohol uložiť povinnosť nahradiť uvedený subjekt alebo prinajmenšom umožniť to v takomto prípade vykonať tomuto uchádzačovi.

O trovách

- 46 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

Článok 63 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES v spojení s článkom 57 ods. 4 písm. h) tejto smernice a z hľadiska zásady proporcionality sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej musí verejný obstarávateľ automaticky vylúčiť uchádzača z postupu verejného obstarávania, ak pomocný podnik, ktorého kapacity má v úmysle využiť, poskytol nepravdivé vyhlásenie, pokiaľ ide o existenciu právoplatných odsúdení v trestnom konaní, pričom nemohol uložiť povinnosť nahradiť uvedený subjekt alebo prinajmenšom umožniť to v takomto prípade vykonať tomuto uchádzačovi.

Podpisy